

Nefndasvið Alþingis
Umhverfis- og samgöngunefnd
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Reykjavík, 22. október 2015
Tilvísun: 201509066 /,

Efni: Tillaga til þingsályktunar um landsskipulagsstefnu 2015-2026

Vísað er til erindis umhverfis- og samgöngunefndar Alþingis frá 23. september sl. þar sem Skipulagsstofnun er gefinn kostur á að veita umsögn um tillögu til þingsályktunar um landsskipulagsstefnu 2015-2026 sem lögð hefur verið fram á Alþingi (Þingskjal 101 — 101. mál).

Umhverfis- og auðlindaráðherra fól Skipulagsstofnun að hefja vinnu við landsskipulagsstefnu 2015-2026 í október 2013. Í greinargerð þingsályktunartillögunnar er yfirlit yfir helstu áfanga í samráði við mótun landsskipulagsstefnu. Skipulagsstofnun leitaðist við að móta tillögu að landsskipulagsstefnu í virku samráði við sveitarfélög og samtök þeirra, opinberar stofnanir og félagasamtök. Öll umgjörð vinnunnar hefur miðað að því að hún sé opin og aðgengileg og að reglulega sé leitað eftir ábendingum og hugmyndum almennings og hagsmunaaðila. Á sérstöku vefsetri Skipulagsstofnunar, www.landsskipulag.is, eru aðgengilegar upplýsingar um vinnuna og helstu skjöl sem hafa orðið til í ferlinu. Starfræktur hefur verið sérstakur samráðsveitvangur stjórnvalda og hagsmunaaðila vegna mótunar landsskipulagsstefnu. Auk þess hefur ráðgjafarnefnd verið Skipulagsstofnun og ráðherra til ráðgjafar við undirbúning landsskipulagsstefnu. Þá má geta þess að nú vinnur Capacent að rýniúttekt á landsskipulagsferlinu fyrir Skipulagsstofnun, til læra megi af því sem vel tókst til og síður varðandi samráð og mótun stefnunnar.

Tillaga að landsskipulagsstefnu 2015-2026 var auglýst til kynningar í átta vikur í desember 2014 ásamt forsenduskýrslunni *Skipulagsmál á Íslandi – Lykilmælikvarðar og fyrirliggjandi áætlanir*. Á kynningartímanum voru haldnir kynningarfundir víðsvegar um landið og auk þess var sent bréf á um 180 aðila með beiðni um umsögn um tillöguna. Umsögn Skipulagsstofnunar um framkomnar athugasemdir á kynningartímanum er fylgiskjal þingsályktunartillögunnar (http://www.landsskipulag.is/media/Isk-tillaga-15-26-til-radherra/Umsagnarskjalid_12032015.pdf). Þann 12. mars sl. afhenti Skipulagsstofnun umhverfis- og auðlindaráðherra tillögu að landsskipulagsstefnu sem var afrakstur ofangreinds samráðsferlis. Óverulegar breytingar hafa verið gerðar á efni tillögu og greinargerðar með henni, í þeirri þingsályktunartillögu sem nú liggur fyrir.

Í ljósi þess tíma sem nú er liðinn frá mótun tillögunnar vekur Skipulagsstofnun athygli á að gæta þarf samræmis milli landsskipulagsstefnu og frumvarps til laga um breytingu á lögum um náttúruvernd nr. 60/2013 sem nú er til umfjöllunar á Alþingi. Vegna gildistöku dagsetningar laga nr. 60/2013 er fjórsjáanlegt að frumvarpið verði að lögum áður en landsskipulagsstefna hlýtur afgreiðslu. Stofnunin leggur til að grein 1.3.2 í landsskipulagsstefnu orðist svo, að því gefnu að orðalag frumvarps til náttúruverndarlaga breytist ekki við afgreiðslu þess:

„1.3.2 Skrá yfir vegi í náttúru Íslands

Á hverjum tíma skal Vegagerðin veita aðgang að vegaskrá yfir samþykktu vegi utan flokkunarkerfis vegalaga, sem unnin er á grundvelli laga um náttúruvernd.“

Sambærileg breyting á við grein 2.6.4 í tillögu að landsskipulagsstefnu.

Einnig mætti uppfæra grein 1.3.3 í ljósi þess að nú liggur fyrir stefna iðnaðar- og viðskiptaráðherra um ferðamál, þannig að í stað þess að þar segi „Einnig verði höfð hliðsjón af afrakstri vinnu sem iðnaðar- og viðskiptaráðherra setti af stað haustið 2014 við mótun stefnu og framtíðarsýnar fyrir ferðaþjónustu á Íslandi“ komi í staðinn „Einnig verði höfð hliðsjón af stefnu um ferðaþjónustu sem sett er fram í Vegvísi í ferðaþjónustu“.

Að mati Skipulagsstofnunar er mikilvægt að tillaga til þingsályktunar um landsskipulagsstefnu 2015-2026 hljóti afgreiðslu á Alþingi. Ákvæði um gerð landsskipulagsstefnu voru sett í skipulagslög árið 2010, en lengi áður hafði verið unnið að slíkum lagaákvæðum, þar sem þörf þótti á því að setja fram samræmda skipulagsstefnu á landsvísu. Stofnunin lítur á það sem mikilvægt framfaramál fyrir framkvæmd skipulagsmála í landinu að samþykkt verði í fyrsta sinn slík skipulagsstefna. Má nefna margt sem þar ýtir á. Til dæmis má nefna að mörg sveitarfélög huga nú að endurskoðun aðalskipulags og mikilvægt er að skýrt leiðarljós um samræmdar áherslur í skipulagsmálum liggi þá fyrir. Eins er orðið brýnt að landsskipulagsstefna leysi af hólmi stefnu svæðisskipulags miðhálandisins, sem er að stofni til frá árinu 1999. Þá má nefna mörg mikilvæg framfylgdarverkefni sem tilgreind eru í tillögunni, þ.e. ýmis samstarfsverkefni stjórnvalda sem varða framkvæmd skipulagsmála. Þar á meðal eru til dæmis verkefni tengd húsnæðismálum, kortlagningu víðerna og uppbyggingu ferðaþjónustu á miðhálandinu, svo eitthvað sé nefnt.

Ásdís Hlökk Theodórsdóttir

Einar Jónsson